



Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 29. ožujka 2022.
(OR. en)

7695/22

Međuinstitucijski predmet:
2022/0101 (NLE)

ECOFIN 280
CADREFIN 44
UEM 47
FIN 375

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Datum primitka: 29. ožujka 2022.

Za: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2022) 152 final

Predmet: Prijedlog PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA o odobrenju ocjene plana
za oporavak i otpornost Švedske

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 152 final.

Priloženo: COM(2022) 152 final



EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.3.2022.
COM(2022) 152 final

2022/0101 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Švedske

{SWD(2022) 102 final}

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Švedske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Izbijanje bolesti COVID-19 narušilo je gospodarstvo Švedske. Bruto domaći proizvod (BDP) po stanovniku Švedske u 2019. iznosio je 148 % prosjeka Unije. Realni BDP Švedske u 2020. smanjio se za 2,9 % i kumulativno se povećao u 2020. i 2021. za 1,8 %. Dugotrajni aspekti koji utječu na srednjoročne ekonomske rezultate uključuju visoku razinu sudjelovanja radne snage na tržištu rada, snažan proizvodni sektor usmjeren na izvoz, snažan fiskalni položaj i vrlo razvijenu mrežu socijalne sigurnosti, ali i stalne neravnoteže koje proizlaze iz tržišta stambenih nekretnina i visokog duga kućanstava. Iako je razina produktivnosti u švedskom gospodarstvu među najvišima u EU-u, rast produktivnosti je usporen, a neusklađenosti na tržištu rada i dalje su prisutne. Osiguravanje dovoljno brzog ritma inovacija, odgovarajuća ponuda kvalificirane radne snage u vremenu dubokih demografskih i tehnoloških promjena te postupno uklanjanje makroekonomskih neravnoteža i dalje su ključni za poticanje održivog, uravnoteženog i uključivog rasta u Švedskoj.
- (2) Vijeće je 9. srpnja 2019. i 20. srpnja 2020. Švedskoj uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Vijeće je Švedskoj posebno preporučilo da ulaganja usmjeri u zelenu i digitalnu tranziciju, na obrazovanje i vještine te istraživanje i inovacije, vodeći računa o regionalnim razlikama. S obzirom na funkcioniranje tržišta stambenih nekretnina, Vijeće je Švedskoj preporučilo da ukloni rizike povezane s visokim dugom kućanstava, stimulira ulaganja u stanogradnju ondje gdje se nedostatak stambenih nekretnina najviše osjeća i poboljša učinkovitost tržišta stambenih nekretnina. Vijeće je preporučilo i poboljšanje učinkovitosti i provedbe okvira za sprečavanje pranja novca. Vijeće je pozvalo Švedsku da u skladu s općom klauzulom o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu poduzme sve mjere potrebne kako bi učinkovito odgovorila na pandemiju bolesti COVID-19, održala gospodarstvo i pružila potporu oporavku koji će uslijediti. Kada to gospodarski uvjeti dopuste, Švedska bi trebala provoditi

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja. Konačno, Švedskoj je savjetovano da osigura otpornost zdravstvenog sustava. Nakon što je ocijenila napredak u provedbi tih preporuka za Švedsku u trenutku dostave plana za oporavak i otpornost, Komisija je zaključila da je preporuka o uvođenju 5G mreže u potpunosti provedena. Znatan napredak postignut je u području održivog prometa kao i poduzimanju svih potrebnih mjera kako bi se učinkovito odgovorilo na pandemiju, održalo gospodarstvo i pružilo potporu oporavku koji će uslijediti.

- (3) Komisija je 2. lipnja 2021. u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća² objavila detaljno preispitivanje za Švedsku. Komisija je na temelju analize zaključila da u Švedskoj postoje makroekonomske neravnoteže, posebno u pogledu rizika precijenjenih stambenih nekretnina i kontinuiranog rasta duga kućanstava.
- (4) Švedska je 28. svibnja 2021. u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 Komisiji dostavila svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost. Plan je dostavljen nakon postupka savjetovanja, provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom, koji uključuje lokalne i regionalne vlasti, socijalne partnere, organizacije civilnog društva, organizacije mladih i druge relevantne dionike. Nacionalna odgovornost za planove za oporavak i otpornost temelj je za njihovu uspješnu provedbu, trajan učinak na nacionalnoj razini i vjerodostojnost na europskoj razini. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje utvrđenima u Prilogu V. toj uredbi.
- (5) Planovima za oporavak i otpornost trebali bi se nastojati ostvariti opći ciljevi Mehanizma za oporavak i otpornost uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/241 („Mehanizam”) i Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19. Planovi bi trebali promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije doprinoseći šest stupova iz članka 3. Uredbe (EU) 2021/241.
- (6) Provedba planova za oporavak i otpornost država članica predstavljat će koordinirani napor koji se sastoji od reformi i ulaganja u cijeloj Uniji. Koordiniranom i istodobnom provedbom te provedbom prekograničnih projekata i višedržavnih projekata te će se reforme i ulaganja međusobno jačati i stvoriti pozitivan učinak prelijevanja u cijeloj Uniji. Stoga će otprilike jedna trećina učinka Mehanizma za oporavak i otpornost na gospodarski rast i otvaranje radnih mjesta u državama članicama proizaći iz prelijevanja iz drugih država članica.

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupova

- (7) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.1. iz Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) predstavlja sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju i time primjereno doprinosi svih šest stupova iz članka 3. te uredbe, uzimajući u obzir specifične izazove s kojima se dotična država članica suočava te njezina dodijeljena financijska sredstva.

² Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.)

- (8) Plan za oporavak i otpornost uključuje mjere kojima se doprinosi svih šest stupova, uz znatan broj komponenata koje se istodobno odnose na više stupova. Takvim se pristupom pomaže osigurati da se svaki stup sveobuhvatno uzme u obzir na usklađen način. Očekuje se da će mjere za dekarbonizaciju industrije i prometa te podupiranje lokalnih i regionalnih projekata za smanjenje emisija stakleničkih plinova potaknuti zelenu tranziciju. Dodatno se podupiru programima javne potpore za povećanje energetske učinkovitosti zgrada, uključujući upotrebom pametnih energetske sustava. Očekuje se da će plan za oporavak i otpornost na sveobuhvatan način doprinijeti digitalnom stupu, mjerama za dodatno poboljšanje povezivosti velike brzine, poticanje digitalnih vještina obrazovanjem i osposobljavanjem te poboljšanje e-uprave i digitalnih javnih usluga.
- (9) Očekuje se da će potpora razvoju i primjeni novih tehnologija u zelenoj domeni pridonijeti pametnom i održivom rastu švedskog gospodarstva. Potpora za prekvalifikaciju i usavršavanje trebala bi doprinijeti uključivom rastu za sve. Osim toga, očekuje se da će se mjerama usmjerenima na suočavanje s demografskim izazovima, odnosno prilagodbom dobnih granica u mirovinskim sustavima, sustavima socijalnog osiguranja i poreznim sustavima, doprinijeti održivosti i otpornosti švedskog gospodarskog i socijalnog modela. Kad je riječ o socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, očekuje se da će potpora uvođenju širokopojsnog interneta u ruralnim područjima svim građanima osigurati pristup povezivosti velike brzine i time potaknuti teritorijalnu koheziju, dok se očekuje da će se socijalna kohezija poticati mjerama usmjerenima na obrazovanje i osposobljavanje te mjerama za povećanje stambene ponude.
- (10) Otpornost švedskog zdravstvenog sustava trebalo bi poboljšati ciljanim mjerama za povećanje ponude primjereno osposobljenog osoblja, dok bi se otpornost švedskog financijskog sustava trebala poboljšati većom djelatnošću tijela za financijski nadzor. Očekuje se da će plan za oporavak i otpornost doprinijeti socijalnoj otpornosti poticanjem izgleda za tranziciju na tržištu rada. Mjere za digitalizaciju javne uprave, zajedno s reformama za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, trebale bi pridonijeti otpornosti institucija. Očekuje se da će švedski plan za oporavak i otpornost doprinijeti politikama za sljedeću generaciju mjerama za švedski jezik i strukovno osposobljavanje, osiguravanjem dodatnih resursa sveučilištima i reformom sustava zaštite radnih mjesta kojom bi se trebali poboljšati izgledi za zapošljavanje mlađih generacija.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za pojedinu zemlju

- (11) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost doprinijeti djelotvornom (ocjena A) svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju upućenima Švedskoj, uključujući njihove fiskalne aspekte, i preporukama danima u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 upućenima Švedskoj ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.
- (12) Plan za oporavak i otpornost sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama za pojedinu zemlju koje je Vijeće uputilo Švedskoj u okviru europskog semestra u 2019. i 2020., posebno u području otpornosti zdravstvene skrbi, klimatske i digitalne tranzicije, obrazovanja i

razvoja vještina, istraživanja i inovacija, borbe protiv pranja novca i poboljšavanja uvjeta na strani ponude i mobilnosti na tržištu stambenih nekretnina.

- (13) Plan za oporavak i otpornost obuhvaća mjere za povećanje dostupnosti i kapaciteta zdravstvenog sustava. Jačanje otpornosti zdravstvene skrbi ugrađeno je u širi plan za unapređenje zdravstvenog sustava. Očekuje se da će švedska zdravstvena skrb imati koristi od plana za oporavak i otpornost zahvaljujući osposobljavanju pružatelja skrbi za starije osobe, povećanom broju studijskih kvota za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (Yrkesvux) s naglaskom na zdravstvenu i socijalnu skrb te uvođenju zaštićene titule za pomoćne medicinske sestre/pomoćne medicinske tehničare, čime bi ta profesija postala privlačnija potencijalnim zaposlenicima.
- (14) Plan za oporavak i otpornost snažno je usmjeren na zelenu i digitalnu tranziciju, niskouglijičnu i energetska tranziciju te održivu infrastrukturu. Zelena tranzicija podupire se opsežnim programima subvencija kojima se nastoji ubrzati dekarbonizaciju industrije i prometa promicanjem ulaganja u razvoj i primjenu inovativnih tehnologija za rješenja bez korištenja fosilnih goriva. Digitalna tranzicija posebno se podupire namjenskim ulaganjima za dodatno poboljšanje povezivosti velike brzine i mjerama za potporu digitalizacije javne uprave.
- (15) Plan za oporavak i otpornost sadržava više ciljanih reformi i ulaganja za poboljšanje obrazovanja i razvoja vještina, posebno povećanjem mogućnosti za osposobljavanje, među ostalim osoblja koje skrbi za starije osobe, i povećanjem broja studijskih mjesta u strukovnom osposobljavanju i visokom obrazovanju, s naglaskom na osobama s posebnim poteškoćama na tržištu rada. Očekuje se da će se time, zajedno s modernizacijom zakonodavstva o zaštiti radnih mjesta, pružiti dodatni poticaji za povećanje ljudskog kapitala i zadovoljavanje potreba za vještinama koje se mijenjaju, posebno u kontekstu digitalne i zelene tranzicije.
- (16) Očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost smanjiti rizik od pranja novca u financijskom sustavu s pomoću dviju mjera kojima se jača učinkovit nadzor i provedba okvira za sprečavanje pranja novca. Očekuje se i poboljšanje ponude stambenih objekata za najam i uvjeta ponude na tržištu stambenih nekretnina.
- (17) Za preporuke koje se odnose na izravni odgovor fiskalne politike na pandemiju može se smatrati da su izvan područja primjene plana za oporavak i otpornost Švedske, neovisno o tome što je Švedska općenito primjereno i dostatno odgovorila na izravnu potrebu za potporom gospodarstvu fiskalnim mjerama u 2020. i 2021., u skladu s općom klauzulom o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu. Očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost, svladavanjem prethodno navedenih izazova, u ograničenoj mjeri doprinijeti i ispravljanju neravnoteža s kojima se Švedska suočava, kako su utvrđene u preporukama danima u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 u 2019. i 2020., posebno u pogledu rizika precijenjenih stambenih nekretnina i kontinuiranog rasta duga kućanstava.

Doprinos potencijalu rasta, otvaranju radnih mjesta i ekonomskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

- (18) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će plan za oporavak i otpornost snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala rasta, otvaranje radnih mjesta i ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Švedske, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te na

ublažavanje ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, čime se jačaju ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija unutar Unije.

- (19) Simulacije službi Komisije pokazuju da plan za oporavak i otpornost, zajedno s ostalim mjerama Instrumenta Europske unije za oporavak, ima potencijal za povećanje BDP-a Švedske za od 0,2 % do 0,3 % do 2026., što ne uključuje mogući pozitivan učinak strukturnih reformi. Očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost doprinijeti i zapošljavanju, posebno u razdoblju 2021.–2022. Očekuje se da će najvažniji trajni pozitivni učinci na rast, produktivnost i fiskalnu održivost u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju proizaći iz reformi socijalne sigurnosti i mirovina te izmjena u zakonodavstvu o tržištu rada.
- (20) U planu za oporavak i otpornost predlaže se paket ulaganja i reformi u području obrazovanja, digitalizacije i zdravstvene skrbi u cilju svladavanja izazova u tim područjima, čime se na više načina doprinosi jednakim mogućnostima i boljem pristupu tržištu rada, u skladu s europskim stupom socijalnih prava. Povećanje ponude strukovnog obrazovanja i broja studijskih mjesta u cijeloj Švedskoj imaju potencijal za poticanje zapošljavanja i produktivnosti, uz istodobno poticanje socijalne kohezije. Osim toga, povećana ponuda i kvaliteta usluga dugotrajne skrbi trebali bi pozitivno utjecati na život starijih osoba, dok bi se posebnim poticajnim mjerama usmjerenima na studente i obitelji s niskim prihodima trebao poboljšati položaj skupina u nepovoljnom položaju na tržištu stambenih nekretnina.
- (21) Očekuje se da će mjerama za poticanje zelene i digitalne tranzicije švedsko gospodarstvo postati inovativnije i održivije. Konkretno, očekuje se da će se potporom širenju širokopojasnog interneta dodatno potaknuti digitalna tranzicija rada kojom bi se trebale smanjiti osjetljivosti na poremećaje u lancu opskrbe. Mjere za poboljšanje usklađivanja vještina na tržištu rada i uklanjanje nedostatka vještina trebale bi doprinijeti održavanju snažne konkurentnosti Švedske i olakšati prilagodbe u slučaju nepovoljnih gospodarskih okolnosti. Osim toga, smatra se da se stavljanjem naglasaka na okolišno održive inicijative u planu za oporavak i otpornost smanjuje izloženost neodrživim gospodarskim djelatnostima kojima prijete zastarijevanje. Općenito, planom za oporavak i otpornost promiče se struktura industrije koja se temelji na prilagodljivim i inovativnim gospodarskim aktivnostima koje pogoduju otpornosti.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

- (22) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.4. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost osigurati da se nijednom mjerom za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima (ocjena A) u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća³ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”).
- (23) U skladu s obavijesti „Tehničke smjernice o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost”⁴ koju je donijela Europska komisija, Švedska je dostavila obrazloženje u kojem je navedeno da sve mjere iz

³ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

⁴ SL C 58, 18.2.2021., str. 1.

njezina plana za oporavak i otpornost ne nanose bitnu štetu nijednom okolišnom cilju. Posebna pozornost posvećena je mjerama čiji je učinak na okolišne ciljeve potrebno pomno nadzirati. Švedska je dostavila dostatne dokaze i predviđa provedbu mjera za ublažavanje kako bi se izbjegla bitna šteta, što bi se trebalo osigurati relevantnim ključnim etapama. To se posebno odnosi na programe ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije te opsežne programe potpore u okviru inicijative „Industrijski skok” i inicijative „Klimatski skok” za smanjenje emisija stakleničkih plinova, što može uključivati postrojenja obuhvaćena sustavom EU-a za trgovanje emisijama (ETS).

Doprinos zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost

- (24) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.5. iz Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore klimatskim cijevima otpada iznos koji čini 44,4 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost, izračunan u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu VI. toj uredbi. U skladu s člankom 17. te uredbe plan za oporavak i otpornost usklađen je s informacijama koje su uključene u Nacionalni energetske i klimatski plan 2021.–2030.
- (25) Reforme i ulaganja trebali bi znatno doprinijeti dekarbonizaciji i ostvarenju ciljeva energetske tranzicije utvrđenih u Nacionalnom energetskom i klimatskom planu Švedske te time doprinijeti klimatskim ciljevima Unije za 2030. Nizom ambicioznih mjera, grupiranih u posebnu „zelenu” komponentu plana za oporavak i otpornost, podupiru se klimatski ciljevi, a nekim se mjerama podupiru i drugi okolišni ciljevi, među ostalim očuvanje bioraznolikosti. Očekuje se da će provedba tih mjera imati trajan učinak, posebno doprinosom zelenoj tranziciji, povećanjem bioraznolikosti i zaštitom okoliša.
- (26) Plan za oporavak i otpornost sadržava ulaganja u istraživanje i razvoj u cilju dekarbonizacije industrijskih sektora s visokim emisijama kao i ulaganja u lokalne i regionalne projekte u području klime usmjerene na smanjenje emisija stakleničkih plinova, uključujući infrastrukturu za punjenje električnih automobila i održivu proizvodnju biogoriva. Plan za oporavak i otpornost usmjeren je i na smanjenje emisija stakleničkih plinova ulaganjima u poboljšanje energetske učinkovitosti višestambenih zgrada i nadogradnjom željezničke infrastrukture, dok se ulaganjima u zaštitu vrijednih prirodnih područja, posebno šuma, izravno podupire očuvanje bioraznolikosti i prirodnih staništa. Ulaganja su dopunjena paketom ambicioznih reformi za potporu zelenoj tranziciji, uključujući povećanje poreza na energiju, prilagodbu izračuna poreznih olakšica za automobile kako bi se više uzeo u obzir ugljični otisak automobila i povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora u gorivima koja se upotrebljavaju u sektoru prijevoza.
- (27) Mjerama iz plana za oporavak i otpornost doprinosi se postizanju klimatskog cilja Unije do 2050. te cilju Švedske da do 2045. postigne ugljičnu neutralnost.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (28) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.6. iz Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost sadržava mjere kojima se doprinosi (ocjena A) digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore digitalnim cijevima otpada iznos koji čini 20,5 % ukupnih sredstava

dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost, izračunan u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu VII. toj uredbi.

- (29) Mjerama iz plana za oporavak i otpornost doprinosi se svladavanju izazova Švedske povezanih s digitalnom tranzicijom. Osobito, iako je digitalna povezivost Švedske općenito napredna, u rijetko naseljenim područjima postoje nedostaci u pogledu povezivosti. Potpora za uvođenje širokopojasnog interneta trebala bi pomoći u poboljšanju pristupa vezama velike brzine u tim područjima. Kako bi se riješio problem nedostatka stručnjaka u sektoru informacijske i komunikacijske tehnologije unatoč općenito visokoj razini digitalnih vještina švedskog stanovništva, plan za oporavak i otpornost sadržava investicijske mjere za povećanje broja studijskih mjesta u višem strukovnom obrazovanju u relevantnim područjima. Osim toga, plan za oporavak i otpornost sadržava ulaganja u pojačano obrazovanje na sveučilištima i drugim visokim učilištima, sa znatnim udjelom namijenjenom programima kojima se povećava razina digitalnih vještina.
- (30) Očekuje se da će mjere iz plana za oporavak i otpornost doprinijeti digitalnoj tranziciji u Švedskoj podupiranjem digitalizacije javne uprave. Očekuje se da će se planom za oporavak i otpornost potaknuti sinergija između zelene i digitalne tranzicije podupiranjem primjene pametnih energetskih sustava u cilju povećanja energetske učinkovitosti zgrada.

Trajan učinak

- (31) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Švedsku.
- (32) Očekuje se da će provedba mjera iz plana za oporavak i otpornost uzrokovati strukturne promjene u gospodarstvu jačanjem njegova inovacijskog kapaciteta, okolišne održivosti, digitalnih vještina i socijalne kohezije. Njime se povećava udio poreza za zaštitu okoliša, čime se doprinosi postizanju klimatskih ciljeva Švedske i čime bi se trebala ubrzati zelena transformacija gospodarstva. To je dodatno naglašeno promicanjem inovativnih tehnologija za rješenja bez korištenja fosilnih goriva u energetski intenzivnim industrijama.
- (33) Planom za oporavak i otpornost podupiru se socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija, za koju se očekuje da će imati i pozitivan dugoročni učinak. Mjera za širokopojasnu povezanost usmjerena je prema regijama bez cjelovite širokopojasne pokrivenosti te se time promiče regionalna kohezija u odnosu na manje naseljena područja u zemlji. To bi trebalo omogućiti sudjelovanje u uzlaznoj socijalnoj i gospodarskoj mobilnosti potaknutoj digitalizacijom. Očekuje se da će ulaganja u obrazovanje, koja su uglavnom usmjerena na strukovno obrazovanje i obrazovanje pojedinaca s posebnim poteškoćama na tržištu rada, kao i programi za poboljšanje znanja švedskog jezika među svim stanovnicima, imati dugoročan pozitivan učinak na socijalnu koheziju i integraciju. Mjerama usmjerenima na poticanje inovacija i suzbijanje negativnih učinaka demografskih trendova podupire se povećanje produktivnosti i održivost javnih financija. Njima se pridonosi jačanju kapaciteta za potporu budućim ulaganjima kojima se potiče rast.
- (34) Trajan učinak plana za oporavak i otpornost može se pojačati i sinergijama između plana za oporavak i otpornost i drugih programa, uključujući one koji se financiraju iz fondova kohezijske politike, posebno uklanjanjem teritorijalnih izazova i promicanjem

uravnoteženog razvoja. Očekuje se da će se pratećim strukturnim reformama za povećanje potencijala rasta ojačati inovacijsku bazu švedskog gospodarstva i ukloniti makroekonomske neravnoteže te dodatno doprinijeti uravnoteženom i održivom rastu nakon razdoblja obuhvaćenog planom za oporavak i otpornost.

Praćenje i provedba

- (35) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.8. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost prikladni su (ocjena A) za osiguranje djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.
- (36) Ministarstvo financija Švedske odgovorno je za svezkupnu provedbu švedskog plana za oporavak i otpornost, dok je švedsko nacionalno financijsko tijelo odgovorno za praćenje ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. One su dovoljno jasne i realne za praćenje i provjeru njihova ostvarenja te se temelje na relevantnim, prihvatljivim i pouzdanim pokazateljima. Očekuje se da će mehanizmi provjere, prikupljanje podataka i odgovornosti koje su opisala švedska tijela biti dovoljno pouzdani da bi se na odgovarajući način opravdali zahtjevi za isplatu. Ključne etape i ciljne vrijednosti relevantne su i za mjere koje su već dovršene i koje su prihvatljive za financiranje u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241. Postupno ostvarenje tih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u zadovoljavajućoj mjeri potrebno je da bi se opravdali zahtjevi za plaćanje.
- (37) Države članice trebale bi osigurati da se financijska potpora u okviru Mehanizma priopći i potvrdi u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2021/241. Tehnička potpora može se zatražiti u okviru Instrumenta za tehničku potporu uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ kako bi se državama članicama pomoglo u provedbi njihova plana za oporavak i otpornost.

Troškovi

- (38) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.9. iz Priloga V. toj uredbi obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost koje je navedeno u planu za oporavak i otpornost donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo, u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (39) Švedska je uglavnom dostavila detaljnu raščlambu pojedinačnih procjena troškova za sva ulaganja i reforme s povezanim troškovima koji su uključeni u plan za oporavak i otpornost. Opravdanost troškova prvenstveno se temelji na usporedbi s prošlim ili paralelnim projektima koji su po svojoj prirodi slični predloženim mjerama. Za mjere za koje se troškovi ne mogu detaljno utvrditi *ex ante*, kao što su programi koji se temelje na potražnji s pozivima na podnošenje prijedloga, Švedska je dostavila dokaze kojima se dokazuje da ukupni iznos koji će se potrošiti nije nerazmjernan potrebama za financiranje ciljnih sektora. Ocjena troškova pokazuje da je većina troškova u planu za oporavak i otpornost razumna i vjerodostojna. Međutim, činjenica da za neke mjere veza između obrazloženja i samog troška nije potpuno jasna isključuje ocjenu A za ovaj kriterij. Konačno, procijenjeni ukupni trošak plana za oporavak i otpornost u

⁵ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjeran očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

Zaštita financijskih interesa Unije

- (40) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.10. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u planu za oporavak i otpornost i dodatne mjere sadržane u ovoj Odluci primjereni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko financiranje sredstvima na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i alata za promicanje i osiguranje usklađenosti s pravom Unije, među ostalim za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa te za zaštitu proračuna Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća⁶.
- (41) Plan za oporavak i otpornost prate provedbene mjere, uključujući sveobuhvatne zaštitne mjere u pogledu kontrole i revizije, podložno cjelokupnoj provedbi posebnih namjenskih ključnih etapa u tom području. Ministarstvo financija snosi sveukupnu odgovornost za provedbu plana za oporavak i otpornost te je u ime svih subjekata javnog sektora odgovorno za operativne i administrativne aspekte plana za oporavak i otpornost. Ministarstvo financija odgovorno je i za obradu i osiguravanje centraliziranog odgovora na zahtjeve za informacije i pristup podacima o krajnjim primateljima. Prikupljanje i pohranu takvih podataka osiguravaju tijela odgovorna za provedbu plana za oporavak i otpornost. Kako bi se osigurala koherentnost u provedbi plana za oporavak i otpornost, glavno tijelo za reviziju je švedsko nacionalno tijelo za financijsko upravljanje (ESV), koje pomaže Ministarstvu financija u njegovim sveukupnim koordinacijskim dužnostima. Nacionalni ured za reviziju sudjeluje i u periodičnim revizijama učinkovitosti, djelotvornosti i pouzdanosti računa i svoj mandat koji mu je dodijelio parlament izvršava neovisno od vlade.
- (42) Sustav unutarnje kontrole opisan u švedskom planu za oporavak i otpornost pouzdan je i dobro strukturiran, uloge i odgovornosti provedbenih subjekata jasno su definirane, a relevantne funkcije kontrole primjereno odvojene. Ključne etape trebalo bi utvrditi zahtjevima za stupanje na snagu zakonodavnih izmjena kojima se utvrđuju zakonski mandati za tijela uključena u koordinaciju, praćenje, kontrolu i reviziju provedbe švedskog plana za oporavak i otpornost, kojima se posebno utvrđuju mandati svih vladinih subjekata koji su uključeni u operativne aspekte provedbe plana za oporavak i otpornost, imenovanje tijela za reviziju i tijela odgovornog za razradu strategije revizije provedbe RRP-a. Te ključne etape trebale bi osigurati da sustav uključuje najmanje sljedeće funkcionalnosti: (a) prikupljanje podataka i praćenje ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti; i (b) prikupljanje i pohranu podataka te osiguravanje pristupa podacima koji su propisani člankom 22. stavkom 2. točkom (d) podtočkama od i. do iii. Uredbe (EU) 2021/241.

Koherentnost plana za oporavak i otpornost

- (43) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.11. iz Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A)

⁶ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.).

sadržava mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja koje čine koherentna djelovanja.

- (44) Plan za oporavak i otpornost odlikuje se dosljednom vizijom oporavka kao sredstva za ubrzanje zelene i digitalne tranzicije te za poticanje socijalne kohezije, pokazujući koherentnost komponenata i pojedinačnih mjera. Reforme i ulaganja u svakoj komponenti dosljedni su i uzajamno se nadopunjuju, a među komponentama postoji sinergija i komplementarnost. Primjerice, očekuje se da će se reformom za poticanje strukovnog osposobljavanja u području zdravstvene i socijalne skrbi zajedno s izobrazbom za švedski jezik savladati izazovi povezani sa skupinama u nepovoljnom položaju na tržištu rada. Istodobno bi se tom reformom trebalo pomoći u osiguravanju visokokvalitetnih usluga skrbi, čime se nadopunjuje posebna inicijativa za skrb o starijim osobama i mjera za reguliranje profesije medicinskih sestara/medicinskih tehničara.

Ravnopravnost

- (45) Plan za oporavak i otpornost uključuje mjere za koje se u različitoj mjeri očekuje da će Švedskoj pomoći u svladavanju izazova u području rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti za sve, posebno obrazovanja i osposobljavanja, usmjerenih, među ostalim, na mlade, osobe migrantskog podrijetla i osobe s posebnim potrebama. Plan za oporavak i otpornost odražava vladin opći cilj politike rodne ravnopravnosti prema kojem žene i muškarci imaju jednaku mogućnost oblikovanja društva i vlastitih života. Očekuje se da će plan za oporavak i otpornost biti važan alat za promicanje rodne ravnopravnosti i donošenje rodno osjetljivog proračuna.

Samoprocjena sigurnosti

- (46) Samoprocjena sigurnosti u skladu s člankom 18. stavkom 4. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 nije dostavljena jer je Švedska nije smatrala potrebnom.

Postupak savjetovanja

- (47) U pripremnim fazama švedskog plana za oporavak i otpornost održana su brojna savjetovanja sa socijalnim partnerima i poslovnim organizacijama, među ostalim u okviru nacionalne koordinacije europskog semestra na razini nadležnih službi. Održan je sastanak s predstavnicima civilnog društva. Relevantni dionici, kao što su interesne skupine, poduzeća i predstavnici općina i regija, podnijeli su prijedloge u tom procesu. Reformama ili mjerama u planu za oporavak i otpornost koje uključuju promjenu postojećeg zakonodavstva prethodilo je, ili se očekuje da će im prethoditi, podnošenje prijedloga relevantnim tijelima, općinama, udrugama i pojedincima.
- (48) Prema potrebi, predmetni dionici trebali bi i dalje biti uključeni u provedbu odgovarajućih mjera kako bi se osiguralo da nadležna tijela imaju stalan kontakt s građanima, poduzećima, općinama i regijama. Kako bi se osiguralo da relevantni akteri preuzmu odgovornost ključno je da se u provedbu ulaganja i reformi iz plana za oporavak i otpornost uključe sva relevantna lokalna tijela i dionici, uključujući socijalne partnere.

Pozitivna ocjena

- (49) Nakon Komisijine pozitivne ocjene švedskog plana za oporavak i otpornost i zaključka da je plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te uredbe i Prilogom V. toj uredbi, ovom bi Odlukom trebalo utvrditi

reformne i projekte ulaganja koji su potrebni za provedbu plana za oporavak i otpornost, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje, i iznos koji Unija stavlja na raspolaganje za provedbu plana za oporavak i otpornost u obliku bespovratne financijske potpore.

Financijski doprinos

- (50) Procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost Švedske iznose 33 304 030 000 SEK, što je jednako 3 289 286 914 EUR na temelju referentne stope ESB-a za EUR/SEK od 28. svibnja 2021. S obzirom na to da je plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje iz Uredbe (EU) 2021/241, a procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost viši su od maksimalnog financijskog doprinosa dostupnog za Švedsku, financijski doprinos dodijeljen za plan za oporavak i otpornost Švedske trebao bi biti jednak ukupnom iznosu financijskog doprinosa dostupnog za Švedsku.
- (51) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 izračun maksimalnog financijskog doprinosa za Švedsku ažurirat će se do 30. lipnja 2022. U skladu s člankom 23. stavkom 1. te uredbe iznos za Švedsku koji ne premašuje maksimalni financijski doprinos iz članka 11. stavka 1. točke (a) te uredbe trebalo bi sada staviti na raspolaganje za pravne obveze do 31. prosinca 2022. Bude li to potrebno nakon ažuriranja maksimalnog financijskog doprinosa, Vijeće bi na prijedlog Komisije trebalo izmijeniti ovu Odluku tako da se bez nepotrebne odgode uključi ažurirani maksimalni financijski doprinos izračunan u skladu s člankom 11. stavkom 2. te uredbe.
- (52) Potpora će se financirati pozajmljivanjem od strane Komisije u ime Unije na temelju članka 5. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053⁷. Potpora bi se trebala isplatiti u obrocima nakon što Švedska u zadovoljavajućoj mjeri ostvari relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom plana za oporavak i otpornost.
- (53) Ovom se Odlukom ne bi trebalo dovoditi u pitanje ishod postupaka koji se odnose na dodjelu sredstava Unije u okviru drugog programa Unije osim Mehanizma ni postupke koji se odnose na narušavanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta koji se mogu poduzeti, posebno na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Njome se ne poništava zahtjev iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima planirane dodjele državne potpore.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena plana za oporavak i otpornost Švedske na temelju kriterija predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti, relevantni pokazatelji ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani za pružanje potpunog pristupa osnovnim relevantnim podacima Komisiji utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.

⁷ SL L 424, 15.12.2020., str. 1.

Članak 2.
Financijski doprinos

1. Unija Švedskoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne potpore u iznosu od 3 288 516 389 EUR.⁸ Iznos od 2 910 807 980 EUR na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza do 31. prosinca 2022. Ako ažuriranje predviđeno u članku 11. stavku 2. Uredbe (EU) 2021/241 rezultira ažuriranim maksimalnim financijskim doprinosom za Švedsku koji je jednak ili veći od 3 288 516 389 EUR, dodatni iznos od 377 708 409 EUR na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. Ako ažuriranje predviđeno u članku 11. stavku 2. Uredbe (EU) 2021/241 rezultira ažuriranim maksimalnim financijskim doprinosom za Švedsku koji je manji od 3 288 516 389 EUR, razlika između ažuriranog maksimalnog financijskog doprinosa i iznosa od 2 910 807 980 na raspolaganju je za preuzimanje pravnih obveza u skladu s postupkom utvrđenim u članku 20. stavku 8. Uredbe (EU) 2021/241 od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.
2. Komisija Švedskoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos Unije u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Komisija obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.
3. Isplata obroka u skladu sa sporazumom o financiranju ovisi o dostupnosti sredstava i odluci Komisije, donesenoj u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2021/241, da je Švedska u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom plana za oporavak i otpornost. Kako bi bila prihvatljiva za plaćanje, Švedska ključne etape i ciljne vrijednosti mora ostvariti najkasnije 31. kolovoza 2026., podložno stupanju na snagu pravnih obveza iz stavka 1.

Članak 3.
Adresati

Ova je Odluka upućena Kraljevini Švedskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik

⁸ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Švedske u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.